

DEFINISJONER AV ARKITEKTURBEGREPER

Leveranse 1 i Skates strategiske tiltak 2.2 - «Etablere enhetlig arkitekturrammeverk»
Vinteren 2018 (versjon 2.0)

Bakgrunn

Arkitekturbegreper er leveranse 1 i Skates strategisk tiltak 2.2 "Etablere enhetlig arkitekturrammeverk".

Oppgavebeskrivelsen er beskrevet på følgende måte i styringsdokumentasjonen for tiltaket: "Leveransen skal bestå av definisjoner og forklaringer av begreper som er relevante i arbeidet med arkitektur for samhandling, for å bidra til lik forståelse og bedre kommunikasjon. Etablerte beskrivelser/definisjoner skal benyttes der det finnes og er oversatt til norsk (eks. TOGAF, EIF m.m.)".

Begrepsdefinisjonene var sommeren 2017 en av leveransene som ble sendt ut i forankringsrunden i Skates arbeidsutvalg til Skatevirksomhetene, og innspillene til leveransen har blitt vurdert i oppdateringen av definisjonene i tiltakets arbeid med sluttleveranser.

Arbeidsform

Arbeidsgruppen startet i vår med å kartlegge aktuelle begreper. Leveransen har ikke vært en del av prosjektets primæroppgaver i høst, men har blitt oppdatert på bakgrunn av innspillene fra forankringsrunden i sommer og som følge av videreutviklingen av de øvrige leveransene.

Utgangspunktet for beskrivelsene av begrepene har vært obligatorisk innhold fra standard for begrepsmal og arbeid gjort fra strategisk tiltak 4.1/4.2 - informasjonsforvaltning. Det har også vært et utgangspunkt at der det foreligger anerkjente/gode definisjoner allerede så skal disse benyttes, og at tiltaket definerer de begrepene hvor en slik definisjon ikke foreligger.

Veien videre

Begrepsdefinisjonene inngår som en del av Norsk arkitekturrammeverk for samhandling, som skal publiseres som nettsider. Arbeidsgruppen foreslår at det opprettes en felles begrepsdatabase, og at disse begrepene legges inn i databasen sammen med begreper definert i andre Skate tiltak, slik som informasjonsforvaltningstiltaket.

Videre arbeid med og forankring av aktuelle begreper bør fortsette for å oppnå felles forståelse og begrepsbruk i offentlig sektor.

Leveransen

Beskrivelse av begrepene er gjort på følgende måte:

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
En unik, identifikator i dette dokumentet, løpenr.	Term som blir sett på som den best egnede for et bestemt begrep.	En definisjon skal være så presis og utvetydig som mulig, og blir enklere å forstå jo mer konkret den er. En definisjon skal primært si hva begrepet er, heller enn hva det ikke er.	Ta med referanse – lenke og/eller tekst – til relevante lover, forskrifter, register etc. som er opphav til definisjon og alternativ formulering. Prosjekter, arbeidsprosesser og skjema kan også være slike kilder. Hver definisjon/alternative formulering skal imidlertid ha en, og kun en, kilde.	Det fagområdet der begrepet har oppstått/blitt definert. Domene er også en term som brukes synonymt med fagområde. Generelt kan en si at en virksomhet skal detaljere sitt fagområde så mye som den finner nyttig.	Dokumenteres dersom det er sammenhenger som er viktige å få fram, for eksempel ved at det gjeldende begrepet inngår i beskrivelsen av andre begreper. ID-en til relaterte begreper er oppgitt i parentes.

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
1	Andre felleskomponenter	Felleskomponenter som anvendes i mange sluttbrukertjenester, men som er underlagt et alminnelig linjeansvar innenfor offentlig sektor. Herunder også felleskomponenter som dekker felles funksjoner eller krav til offentlig saksbehandling eller portaler for tilgang til ulike typer tjenester (generelle tjenester). I denne kategorien definerer vi også Virksomhetsinterne felleskomponenter som benyttes av en etat.	Felleskomponent-rapporten (Difi 2010-17)	Virksomhetsarkitektur	Nasjonale felleskomponenter (37) Sektorielle felleskomponenter (52)
2	Applikasjonsarkitektur	En beskrivelse av struktur og interaksjon mellom applikasjoner, gruppert i kapabiliteter som tilbyr viktige forretningsfunksjoner og håndterer dataressurser.	TOGAF v. 9.1 § 3.4 (Application architecture)	Virksomhetsarkitektur	Arkitektur (2) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur (19) Løsningsarkitektur (33) Nasjonal arkitektur (38) Referansearkitektur (45) Systemarkitektur (58) Teknologiarkitektur (60) Virksomhetsarkitektur (65)

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
3	Arkitektur	<p>1. En formell beskrivelse eller detaljert plan av et system på komponentnivå, som brukes for å gi retningslinjer for implementering av systemet.</p> <p>2. En struktur som består av komponenter og sammenhengene mellom dem, samt prinsippene og retningslinjene som styrer design og utvikling over tid.</p>	TOGAF v. 9.1 § 3.8 (Architecture)	Virksomhetsarkitektur	Applikasjonsarkitektur(2) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur(19) Kapabilitetsarkitektur(28) Løsningsarkitektur (33) Nasjonal arkitektur (38) Referansearkitektur (45) Systemarkitektur (58) Teknologiarkitektur (60) Virksomhetsarkitektur (65)
4	Arkitekturartifakt	Arkitekturprodukt som beskriver eller som inngår i arkitekturen. Kan deles i to hovedgrupper: - dokumenter relevant for gjennomføring av arkitekturarbeidet. - beskrivelse av arkitekturer i form av modeller, figurer, maler osv.		Virksomhetsarkitektur	
5	Arkitekturbibliotek	En samling av arkitekturbeskrivelser. Disse er strukturert slik at man kan skille mellom ulike typer beskrivelser på ulike abstraksjonsnivåer og eksempelvis være strukturert som målarkitektur, nåsituasjon og endringsarkitektur. Biblioteket knytter sammen arkitekturkomponenter fra ulike områder gjennom å etablere relasjoner mellom ulike bibliotek.		Virksomhetsarkitektur	Kravbibliotek (32) Løsningsbibliotek (34) Samhandlingsbibliotek (48)
6	Arkitekturkomponent	Se komponenter.			Komponenter (30)
7	Arkitekturlandskap	Dokumentasjon av eksisterende arkitektur skaper et arkitekturlandskap bestående an standarder, referanse arkitektur og løsningsarkitekturer. Dette gir mulighet for å koble sammen ulike arkitekturer og identifisere GAP. Samtidig kan løsningsarkitekturer konsolideres inn i referansearkitekturer.	ST 2.2. « Arkitekturrammeverk for samhandling »	Virksomhetsarkitektur	Løsningsarkitektur (33) Referansearkitektur (45)
8	Arkitekturprinsipp	Et kvalitativt utsagn som uttrykker en intensjon som arkitekturen skal oppfylle. Har som minimum en forklaring.		Virksomhetsarkitektur	

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
9	Arkitekturrammeverk	En konseptuell struktur for innhold og prosess som brukes for å utvikle, implementere og forvalte en arkitektur.	TOGAF v. 9.1 § 3.13 (Architecture Framework)	Virksomhetsarkitektur	Rammeverk (44)
10	Arkitekturstyring	<p>Den praksis og tilnærming som brukes for å styre og kontrollere de ulike arkitekturene innen en virksomhet. Arkitekturstyring dreier seg om håndtering av endringsprosesser for virksomhetens mål og/eller arbeidsform og konsekvens for IT-systemer og drift av disse.</p> <p>TOGAFs definisjon nedenfor er gjeldende for en virksomhet.</p> <p>I arbeidet med nasjonal arkitektur er Arkitekturrådets mandat beskrivende for definisjonen av dette begrepet.</p> <p>Arkitekturstyring omfatter følgende:</p> <p>§ Å implementere prosesser for å kontrollere og overvåke oppretting av alle arkitekturkomponenter og aktiviteter, sikre effektiv introduksjon, implementasjon og evolusjon av arkitektur i organisasjonen.</p> <p>§ Å implementere arbeidsprosesser som sørger for etterlevelse av interne og eksterne standarder og pålagte forpliktelser.</p> <p>§ Etablere prosesser som understøtter effektiv styring av de nevnte prosessene innenfor avtalte parametere.</p> <p>§ Å utvikle praksis som definerer forpliktende ansvar overfor tydelig identifiserte interessenter, både innenfor og utenfor organisasjonen.</p>	TOGAF v. 9.1 § 3.14 (Architecture Governance)	Virksomhetsarkitektur	

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
11	Dataarkitektur	Strukturen til en organisasjons logiske og fysiske dataressurser og ressurser til dataadministrasjon.	TOGAF v. 9.1 § 3.32 (Data architecture)	Virksomhetsarkitektur	Applikasjonsarkitektur (2) Forretningsarkitektur (19) Kapabilitetsarkitektur (28) Løsningsarkitektur (33) Teknologiarkitektur (60) Virksomhetsarkitektur (65)
12	Domain Interoperability Framework (DIF)	Domenespesifikke rammeverk innen en gitt sektor/fagområde, basert på EIF (se egen definisjon under).		Virksomhetsarkitektur	European Interoperability Framework (EIF) (13) National Interoperability Framework (NIF) (41)
13	European Interoperability Framework (EIF)	"Den nye europeiske Interoperability Framework (EIF) er en del av kommunikasjon (COM (2017) 134) fra EU-kommisjonen og ble vedtatt 23. mars 2017. Rammeverket gir konkret veiledning om hvordan du setter opp interoperable digitale offentlige tjenester. Det tilbyr offentlig forvaltning konkrete anbefalinger om hvordan samhandlingsevnen kan øke og hvordan styringen kan forbedres. For eksempel etablere kryss-organisatoriske relasjoner, effektivisere prosesser som støtter ende-til-ende digitale tjenester, og sørge for at arkitektur og regelverk understøtter hverandre.	EU-kommisjonen, ISA2	Virksomhetsarkitektur	European Interoperability Reference Architecture (EIRA) (14) National Interoperability Framework (NIF) (41) Domain Interoperability Framework (DIF) (12)
14	European Interoperability Reference Architecture (EIRA)	Felles terminologi og referansearkitektur for å klassifisere og organisere byggesteiner som er relevante for interoperabilitet. Utviklet av ISA for å veilede offentlig administrasjon i deres arbeid for å gi interoperable europeiske offentlige tjenester til andre offentlige forvaltning, næringsliv og innbyggere.	EU-kommisjonen, ISA2	Virksomhetsarkitektur	ISA ² programmet (26)
15	Felles arkitektur	Se Nasjonal arkitektur.		Virksomhetsarkitektur	Nasjonal arkitektur (38)

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
16	Felleskomponent	<p>En felleskomponent er en avgrenset del av en IT-løsning som ut fra et definert formål ivaretar felles funksjonelle eller tekniske behov på tvers av forretningssegmenter eller IT-løsninger, og som kan gjenbrukes i flere IT-løsninger gjennom et definert grensesnitt.</p> <p>Felleskomponentene er utviklet for å løse bestemte og likeartede funksjonelle behov i tjenestens verdikjede, og benyttes for å redusere utviklingskostnader, for å ivareta pålagte krav til tjenesteutviklere, for å skape likebehandling og gjenkjennbarhet for sluttbrukerne.</p>		Felleskomponent	<p>Andre felleskomponenter (1)</p> <p>Nasjonal felleskomponenter (37)</p> <p>Sektorielle felleskomponenter (52)</p>
17	Felleskomponenteier	Den som er ansvarlig for de strategiske prinsippene som gir retning i bruk og forvaltning av en felleskomponent, og sikrer samordnet styring og utvikling av felleskomponenten.	Nasjonale felleskomponenter i offentlig sektor (Rapport 2010:17)	Felleskomponent	<p>Felleskomponent-forvalter (18)</p> <p>Felleskomponent (16)</p> <p>Nasjonale felleskomponenter (37)</p>
18	Felleskomponentforvalter	Den som har det overordnede og helhetlige ansvaret for å utvikle og/eller forvalte felleskomponent(er).	Nasjonale felleskomponenter i offentlig sektor (Rapport 2010:17)	Felleskomponent	<p>Felleskomponent (16)</p> <p>Felleskomponenteier (17)</p> <p>Nasjonale felleskomponenter (37)</p>
19	Forretningsarkitektur	<p>En beskrivelse av en virksomhet, som gir en helhetlig forståelse av hvordan virksomheten fungerer og skaper verdi og som danner grunnlag for operasjonalisering i henhold til gitte strategiske mål.</p> <p>En strukturbeskrivelse av interaksjonen mellom forretningsstrategien, organisasjonen, funksjoner, forretningsprosesser og informasjonsbehov.</p>	TOGAF v. 9.1 § 3.22 (Business architecture og Business Architecture Guild)	Virksomhetsarkitektur	<p>Applikasjonsarkitektur (2)</p> <p>Arkitektur (3)</p> <p>Dataarkitektur (11)</p> <p>Kapabilitetsarkitektur (28)</p> <p>Løsningsarkitektur (33)</p> <p>Nasjonal arkitektur (38)</p> <p>Referansearkitektur (45)</p> <p>Systemarkitektur (58)</p> <p>Teknologiarkitektur (60)</p> <p>Virksomhetsarkitektur (65)</p>
20	Forretningstjeneste	Støtter forretningskapabiliteter gjennom et eksplisitt beskrevet grensesnitt og er direkte styrt av en organisasjon.	TOGAF v. 9.1 § 3.25	Virksomhetsarkitektur	<p>Forretningsarkitektur (19)</p> <p>Systemtjeneste (59)</p>

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
21	Funksjonsområde	Struktur som beskriver de funksjoner, aktiviteter og/eller prosesser en virksomhet trenger for å drive tjeneste- eller myndighetsutøvelse.		Virksomhetsarkitektur	Forretningsarkitektur (19)
22	Grunndata	Grunndata representerer basisinformasjon innen en gitt sektor. Semantikken relatert til grunndata må være entydig og standardisert slik at alle aktørene innenfor sektoren forstår grunndata på samme måte.			
23	Informasjonsmodell	Modell som beskriver sammenhengen mellom informasjonselementer innenfor et gitt (fag)område. Informasjonsmodellen kan også beskrive gyldighetsområder og regler for sammenhengene mellom informasjonselementene som inngår.			
24	Interessent	Et individ, team eller organisasjon (eller grupper av slike) som har hensyn som må ivaretas, knyttet til resultatet av arkitekturen.	TOGAF v. 9.1 § 3.68 (Stakeholder)	Virksomhetsarkitektur	
25	Interoperabilitet	Interoperabilitet er evnen til ett produkt eller system, for hvilket alle grensesnitt er fullstendig oppgitt, å samhandle og fungere med andre produkter eller systemer, uten noen tilgang- og implementasjonsrestriksjoner	http://interoperability-definition.info/no/	Infrastruktur for samhandling	Samhandling (47) Samhandlingsevne (49)
26	ISA ² programmet	Europeisk program om samhandlingsløsninger for forvaltningen, næringslivet og innbyggere. Programmet løper fra jan. 2016 til des. 2020.	EC – ISA2	Infrastruktur for samhandling	
27	Kapabilitet	En evne en organisasjon, person eller et system innehar. Kapabiliteter er typisk uttrykt med generelle termer og på høyt nivå, og krever vanligvis en kombinasjon av organisasjon, mennesker, prosesser og teknologi for å oppnås.	TOGAF v. 9.1 § 3.26 (Capability)	Virksomhetsarkitektur	Kapabilitetsarkitektur (23)

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
28	Kapabilitetesarkitektur	En meget detaljert beskrivelse av arkitekturtilnærming for å realisere en bestemt løsning eller et bestemt løsningskonsept. Kapabilitetsarkitektur anvendes som en detaljering av spesifikke områder innenfor en løsningsarkitektur.	TOGAF v. 9.1 § 3.27 (Capability Architecture)		Applikasjonsarkitektur (2) Arkitektur (3) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur (19) Løsningsarkitektur (33) Nasjonal arkitektur (38) Referansearkitektur (45) Systemarkitektur (58) Teknologiarkitektur (60) Virksomhetsarkitektur (65)
29	Kapabilitetskrav	Krav knyttet til evner en organisasjon, person eller system må ha for å utarbeide en løsning.		Virksomhetsarkitektur	Krav (31) Segmentkrav (51) Strategiske krav (55)
30	Komponent	Er avgrenset del av en IT-løsning eller en arkitektur.		Virksomhetsarkitektur	Felleskomponent (16) Sektorielle felleskomponenter (52)
31	Krav	Et uttrykk for et behov som må dekkes av en spesifikk arkitektur eller arbeidspakke.	TOGAF v. 9.1 § 3.59	Virksomhetsarkitektur	
32	Kravbibliotek	En samling av krav.		Virksomhetsarkitektur	Krav (31)
33	Løsningsarkitektur	En beskrivelse av en selvstendig og avgrenset forretningsoperasjon eller aktivitet, og hvordan IS/IT understøtter denne operasjonen. En løsningsarkitektur gjelder vanligvis for et enkelt prosjekt eller en prosjektleveranse, og bidrar til å oversette krav til en løsningsvisjon, overordnede forretningsspesifikasjoner og/eller IT-systemspesifikasjoner, og en portefølje av implementerings-oppgaver. Applikasjonsarkitektur kan inngå som en del av løsningsarkitekturen.	TOGAF v. 9.1 § 3.65 (Solution Architecture)	Virksomhetsarkitektur	Applikasjonsarkitektur (2) Arkitektur (3) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur (19) Kapabilitetsarkitektur (28) Nasjonal arkitektur (38) Referansearkitektur (45) Systemarkitektur (58) Teknologiarkitektur (60) Virksomhetsarkitektur (65)

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
34	Løsningsbibliotek	En samling av løsningsbyggeklosser.		Virksomhetsarkitektur	Arkitekturbibliotek (5) Kravbibliotek (32) Løsningsbyggeklosser (35) Samhandlingsbibliotek (48)
35	Løsningsbyggekloss	En beskrivelse arkitektur som er kandidat til bruk ved implementering. En løsningsbyggekloss kan bestå av en eller flere arkitekturbyggeklosser.		Virksomhetsarkitektur	Løsningsbibliotek (34)
36	Metode	En definert, repeterbar tilnærming for å løse bestemte type problemer.	TOGAF v. 9.1 § 3.46 (Method)	Virksomhetsarkitektur	

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
37	Nasjonal felleskomponent	<p>Felleskomponent som dekker behov på tvers av offentlig sektor. I henhold til felleskomponent-rapporten (Difi 2010-17) omfatter Nasjonal felleskomponenter både felles grunndataregistre (med eget regelverk og en egen forvaltningsorganisasjon) og IT-løsninger som er utviklet for å muliggjøre og forenkle elektronisk samhandling i og med forvaltningen.</p> <p>En felleskomponent som er underlagt omforente, nasjonale krav og som kan underlegges en felles styrings- og forvaltningsmodell.</p> <p>De Nasjonale felleskomponentene er videre delt i to kategorier:</p> <p>1. <i>Funksjonelle tjenester</i> som ivaretar tekniske tjenester som er felles for alle typer digitale sluttbrukertjenester, og på tvers av alle sektorer. Eksempler på slike tekniske tjenester er signering, autentisering og autorisasjon. De tekniske tjenestene leveres av de funksjonelle komponentene ID-porten, Altinn, Sikker digital postkasse mv.</p> <p>2. <i>Grunndataregistre</i> som gir tilgang til nasjonale masterdata som er nødvendige for alle typer tjenester rettet mot innbyggere og næringsvirksomhet. Eksempler på disse er Folkeregisteret og Kontakt og reservasjonsregisteret.</p>	<p>Felleskomponent-rapporten (Difi 2010-17)</p> <p>Digital agenda beskriver karakteristika av hva en nasjonal felleskomponent er. (Se boks 11.1, s.74.)</p>	Virksomhetsarkitektur	<p>Andre felleskomponenter (1)</p> <p>Grunndata (22)</p> <p>Sektorielle felleskomponenter (52)</p>

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
38	Nasjonal arkitektur	En samling av generelle premisser og føringer som gjelder for virksomhetsarkitektur på overordnet nivå.	Difi – Nasjonal arkitektur	Virksomhetsarkitektur	Applikasjonsarkitektur (2) Arkitektur (3) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur (19) Kapabilitetsarkitektur (28) Løsningsarkitektur (33) Referansearkitektur (45) Systemarkitektur (58) Teknologiarkitektur (60) Virksomhetsarkitektur (65)
39	Nasjonale fellesløsning	Se Nasjonale felleskomponent		Virksomhetsarkitektur	Nasjonal felleskomponenter (37)
40	Nasjonalt arkitekturrammeverk	En konseptuell struktur som brukes til å utvikle, implementere og forvalte en nasjonal arkitektur, dvs. som er felles for alle offentlige virksomheter i en nasjon.		Virksomhetsarkitektur	Arkitekturramme- Verk (9) Norsk arkitekturrammeverk for samhandling (42) National Interoperability Framework (NIF) (41)
41	National Interoperability Framework (NIF)	Et rammeverk som veileder offentlig sektor i å maksimere fordelene og redusere kostnadsbyrden i teknologiinvesteringer ved å implementere ressurser som er fleksible, gjenbrukbare og interoperable (evne til samhandling).	NIFO Governance	Virksomhetsarkitektur	Arkitekturrammeverk (9) European Interoperability Framework (EIF) (13) Norsk arkitekturrammeverk for samhandling (42)

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
42	Norsk arkitekturrammeverk for samhandling	Et norsk arkitekturrammeverk for utvikling av samhandlingsarkitektur. Dvs. en arkitektur som beskriver arbeidsprosesser, data og (system)tjenester på tvers av virksomheter i norsk offentlig sektor. Dette er en norsk «National Interoperability Framework» (NIF).	Norsk arkitekturrammeverk for samhandling (prosjektsidene)	Virksomhetsarkitektur	Nasjonalt arkitekturrammeverk (40) National Interoperability Framework (NIF) (41)
43	Prinsipp	Se arkitekturprinsipp.	TOGAF v. 9.1 § 3.56 (Principle)	Virksomhetsarkitektur	Arkitekturprinsipp (8)
44	Rammeverk	En struktur for innhold og prosess som kan brukes som et verktøy for å strukturere tenkningen, slik at en sikrer konsistens og fullstendighet.	TOGAF v. 9.1 § 3.37 (Framework)	Virksomhetsarkitektur	Arkitekturrammeverk (9)
45	Referansearkitektur	Gir en løsningsmal innenfor et applikasjonsområde. , Den beskriver også et felles vokabular som brukes for å drøfte (eller vurdere) implementasjoner, med det formål å fokusere på fellestrekk.	Engelsk Wikipedia	Virksomhetsarkitektur	Applikasjonsarkitektur (2) Arkitektur (3) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur (19) Kapabilitetsarkitektur (28) Løsningsarkitektur (33) Nasjonal arkitektur (38) Systemarkitektur (58) Teknologiarkitektur (60) Virksomhetsarkitektur (65)
46	Referansebibliotek	Referansebiblioteket kan inneholde eksempler på implementering av standarder, bygge på «beste praksis» eller være tilpasninger av eksternt referansemateriale.		Virksomhetsarkitektur	Arkitekturbibliotek (5) kravbibliotek (32) Løsningsbibliotek (34) Samhandlings-bibliotek (48)
47	Samhandling	Handlingsmønster for personer og i virksomheter når de utveksler data, informasjon, kunnskap og funksjonalitet gjennom forretningsprosesser støttet av tilhørende IT-systemer.			Interoperabilitet(Samhandlingsevne Samhandlingsløsning
48	Samhandlingsbibliotek	Består av tre deler; arkitekturbibliotek, løsningsbibliotek og kravbibliotek. Samhandlingsbiblioteket inneholder dokumentasjon og beskrivelser, arkitekturartefakter, relevant for samhandling i det offentlige.		Virksomhetsarkitektur	Arkitekturbibliotek (5) kravbibliotek (32) Løsningsbibliotek (34)

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
49	Samhandlingsevne	Evne/kapabilitet personer, systemer og virksomheter har til å utføre samhandling.			Kapabilitet (27) Samhandling (48)
50	Samhandlingsløsning	IT-løsninger som støtter samhandling. Kan bestå av flere IT-løsninger som kommuniserer med hverandre og dermed tilbyr funksjonalitet som ikke den enkelte løsning kan tilby hver for seg.		Virksomhetsarkitektur	Interoperabilitet(25) Samhandling(47) Samhandlingsevne(49)
51	Segmentkrav	Krav som gjelder for et definert område innenfor virksomheten.		Virksomhetsarkitektur	Kapabilitetskrav (28) Krav (31) Strategiske krav (55)
52	Sektorielle felleskomponent	Felleskomponent som benyttes i mange sluttbrukertjenester, og som eies og forvaltes av én offentlig tjenesteproducent og hvor felles ansvar, roller og vilkår for bruk er avtalt særskilt for felleskomponenten. Eksempler på dette er GeoNorge, A-meldingen og SvarUt	Felleskomponent-rapporten (Difi 2010-17) Arbeidsgruppe 2016	Virksomhetsarkitektur	Andre felleskomponenter (1) Nasjonal felleskomponenter (37)
53	Sluttbrukertjeneste	Digital tjeneste som tilbys sluttbrukere gjennom elektronisk medium som PC eller mobile enheter.	EU-kommisjonen Digital Single Market	Virksomhetsarkitektur	Forretningsarkitektur (19) Forretningstjenester (20) Tjeneste(61)
54	Standard	Offisiell definisjon: Standard dokument til felles og gjentatt bruk, fremkommet ved konsensus og vedtatt av et anerkjent organ som gir regler, retningslinjer eller kjennetegn for aktiviteter eller resultatene av dem for å oppnå optimal orden i en gitt sammenheng. En praktisk forståelse av standard kan være: En teknisk spesifikasjon som beskriver hvordan ulike objekter skal kunne defineres på en entydig måte, eller som beskriver arbeidsmetoder.	Standard Norge Norsk Wikipedia	Virksomhetsarkitektur	
55	Strategiske krav	Krav av strategisk betydning.		Virksomhetsarkitektur	Kapabilitetskrav (28) Krav (31) Segmentkrav (51)
56	Styring	Se Arkitekturstyring		Virksomhetsarkitektur	Arkitekturstyring (10)
57	System	En samling av komponenter som er organisert slik at de kan utføre en gitt funksjon eller sett av funksjoner.	TOGAF v. 9.1 §A.83 (System)	Virksomhetsarkitektur	Komponenter (30)

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
58	Systemarkitektur	Systemarkitektur er en konseptuell modell av et system som beskriver dets struktur og oppførsel. Systemarkitekturen viser hvilke moduler et system består av og hvordan disse virker i sammenheng for å støtte en spesifikk løsning. Bør sees i sammenheng med løsningsarkitekturen.		Virksomhetsarkitektur	Applikasjonsarkitektur (2) Arkitektur (3) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur (19) Kapabilitetsarkitektur (28) Løsningsarkitektur (33) Nasjonal arkitektur (38) Referanse-arkitektur (45) Teknologiarkitektur (60) Virksomhetsarkitektur (65)
59	Systemtjeneste	De automatiserte delene av en forretningstjeneste. En systemtjeneste kan levere eller støtte en eller flere forretningstjenester helt eller delvis.	TOGAF v. 9.1 §A.42 (Information System Service)	Virksomhetstjeneste	Applikasjonsarkitektur (2) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur (19) Løsningsarkitektur (33) Teknologiarkitektur (60) Virksomhets arkitektur (65)
60	Teknologiarkitektur	En beskrivelse av strukturen i og interaksjon mellom plattformtjenester, og mellom logiske og fysiske teknologikomponenter.	TOGAF v. 9.1 § 3.73 (Technology Architecture)	Virksomhetsarkitektur	Applikasjonsarkitektur (2) Arkitektur (3) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur (19) Kapabilitetsarkitektur (28) Løsningsarkitektur (33) Nasjonal arkitektur (38) Referansearkitektur (45) Systemarkitektur (58) Teknologiarkitektur (60) Virksomhetsarkitektur (65)

ID	Anbefalt term (begrep)	Definisjon	Referanse	Fagområde/ funksjonsområde	Relaterte begreper
61	Tjeneste	En logisk representasjon av en repeterbar forretningsaktivitet med et gitt resultat. En tjeneste er selvstendig, kan være komponert av andre tjenester, og er en «svart boks» sett fra konsumentens side. Eksempler kan være «Sjekk kundekreditt», «Hent værdata», og «Sammenstill borerapporter».	TOGAF v. 9.1 §A.79 (Service)	Virksomhetsarkitektur	Applikasjonsarkitektur (2) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur (19) Løsningsarkitektur (33) Teknologiarkitektur (60) Virksomhetsarkitektur (65)
62	TOGAF	Forkortelse for The Open Group Architecture Framework. Et rammeverk for etablering og styring av arkitektur	https://www.opengroup.org/togaf/	Virksomhetsarkitektur	Arkitekturrammeverk (9) Rammeverk (44)
63	TOGAF ADM	Architecture Development Method – en metode for utvikling av arkitektur gjennom flere faser. Metoden er en sentral del av TOGAF.	The Open Group "Introduction to ADM"	Virksomhetsarkitektur	
64	View	Arkitekturen sett fra ståstedet til en bestemt interessent eller interessentgruppe. Adresserer hva som er i fokus for interessenten.		Virksomhetsarkitektur	
65	Virksomhetsarkitektur	Nåværende og fremtidige analyser og dokumentasjon av virksomheten fra et strategi-, forretnings- og teknologiperspektiv. Virksomhetsarkitektur omfatter også organisasjonsstruktur, IT-landskapet, samt identifikasjon av strategiske forbedringsmuligheter og omfattende omstillingsaktiviteter. Virksomhetsarkitektur er vanligvis knyttet til løpende kommunikasjon og styring av endring.	«International Enterprise Architecture Institute» TOGAF v. 9.1 § 1.2 (Executive overview)	Virksomhetsarkitektur	Applikasjonsarkitektur (2) Arkitektur (3) Dataarkitektur (11) Forretningsarkitektur (19) Kapabilitetsarkitektur (28) Løsningsarkitektur (33) Nasjonal arkitektur (38) Referansearkitektur (45) Systemarkitektur (58) Teknologiarkitektur (60)

Referanseliste fra arbeidet oppdatert i mai 2017:

- Standard for begrepsbeskrivelser v.1.0, <https://www.difi.no/sites/difino/files/2012-05-13-mal-begrepsbeskrivelser-1-0-1-.pdf>
- TOGAF v. 9.1 Translation Glossary English – Norwegian, <https://www2.opengroup.org/ogsys/catalog/C151>
- Referanse katalogen for IT-standarder i offentlig sektor, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/forskrift-om-it-standarder-i-offentlig-f/id673509/>
- Skates handlingsplan første halvår 2016 v. 1.0, <https://difidrift.sharepoint.com/sites/SKATE/SitePages/Handlingsplanen.aspx>
- Styringsdokument Strategisk tiltak 2.2 – Etablere enhetlig arkitekturrammeverk v. 2.0 (relevante begreper), https://difidrift.sharepoint.com/sites/SKATE/tiltak/arkitekturrammeverk/_layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc=%7B737976B8-0C7C-4601-BC37-640DF66F87B6%7D&file=Styringsdokument%20for%20ST%202.2.docx&action=default
- Område for informasjonsforvaltning på Google drive, samlet for strategisk tiltak 4.1 og 4.2. <https://drive.google.com/drive/folders/0B3Zh7AnSrwOZazNXymFRY24xbms?ths=true>
- Foranalyse Digital kontaktinformasjon og fullmakter for virksomheter (vedlegg 1), https://difidrift.sharepoint.com/sites/SKATE/tiltak/kontaktinformasjon%20og%20fullmakter%20virksomheter/Styringsdokument%20og%20leveranser%20fra%20tiltaket/Foranalyse_Digital_kontaktinformasjon_og_fullmakter_for_virksomheter_080.pdf#search=begrep
- EC - ISA² (2017), https://ec.europa.eu/isa2/eif_en
- Nasjonale felleskomponenter i offentlig sektor (Rapport 2010:17), <https://www.difi.no/sites/difino/files/difi-rapport-2010-17-nasjonale-felleskomponenter-i-offentlig-sektor-pdf-.pdf>
- Difi, Overordnede IT-arkitekturprinsipper for offentlig sektor, v2.1 (2012), https://www.difi.no/sites/difino/files/arkitekturprinsipper-2.1_0.pdf
- TOGAF v. 9.1 kapittel 23. Architecture Principles
- Gartner's Guide to Creating World-Class IT Principles (July 2013)
- Engelsk Wikipedia <https://en.wikipedia.org/>
- Norsk Wikipedia <https://no.wikipedia.org/>
- Definisjon av interoperabilitet <http://interoperability-definition.info/no/>
- Standard Norge <http://www.standard.no/standardisering/>